

~~4304.~~
quart. Proct

Bibliothecae Licheniano-Regnicola-
ri dono dedit Michael Komari Nagy
Ecclesiae Reformatae Nagy Dorogi-
ensis Sacrorum Minister et V. Fra-
ctus Tolnensis Senior Die 2^a Maii
Anno 1810.

Ad. K. T.

1187

1. peld. (telier)

Liber Joann. Debrezeni
emtus mar. 2.
compactus p 10. gross.

1187

Már minden épületivel s-fegyveres Há-
zaival edgyütt, el-készült,

S I O N V A R A,

Mellyet, a' Néhai Bóldog emlekezetű
J. C. Hűséges Tanubizonyfag-tévője, a' Caf-
sai *Reformata Ecclesia*, Munkás Tanítója.

IDVEZÜLT

C Z E G L E D I I S T V A N,

A' Magyar Nemzetben lévő CHRISTUS,
Igaz *Reformata Ecclesia*-ja, régen kívánt, lelki javára,
Evangeliumi Vallásban való erős és áthatatos meg-
állására. *Eltében* fel-rakott és el-végezett volt; a'
végre, hogy mikor ennek Bástyái ostromoltatnak,
lehesse készen minden *Munitio*-ival, tudgya magát
oltalmazni, és győzedelemmel a' VAR
vivokat alolla el-üzni;

Mostan penig, *hóltá után*, a' Méltóságos Erdélyi Fe-
jedelem, mostani Kegyelmes Urunk Parancsolattjából és
a' meg-hóltak utolsó kötelező Akarattjából, ki-bocsát-
tatott, KÖLESERI SAMUEL, a' Debreczeni K. G.
edgyik alázatos Tanítójának forgatódása által.

2. Sam. 5. v. 7. 9. Meg-vővé Dávid a' SION
VARAT S-LAKOZEK benne.

Kezdetett Nyomtatása SAROS-PATAKON, s-El-végeztetet
COLOSVARAT ROSNYAI JAN. által, *Exiliumában*. 1675.

Péld. 18. v. 10.

Erős TORONY A' JEHOVA NEVE, abban fűt az igaz és
BATORSAGOS léfzen.

Birák. 7. v. 22.

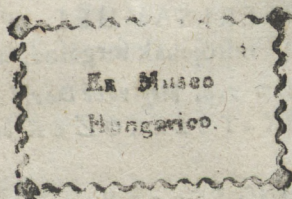
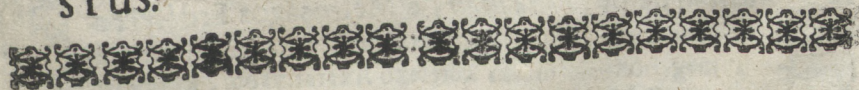
Fordítá a' JEHOVA FEGYVEREKET FELE-BARAT-
TYOK ellen.

Törv. 32. v. 37.

A' mi ELLENSEGINK a' mi ITILŐINK.

Eph. 2. v. 20.

Fel-vattok éppítterve, a' PROPHETAKNAK ES APO-
STOLOKNAK FUNDAMENTOMAN, mellynek
BELSŐ SZEGELT KÖVE, AZ UR JESUS CHRI-
STUS.

A' MELTOSAGOS, TUDOSS-
Kegyes Fejedelemnek,

A P A F I M I H A Y N A K,
ISTENKEGYELMEBŰL, ERDELY
ORSZAGANAK FEJEDELMENEK, MA-
GYAR ORSZAGRESZEINEK U-
RANAK, SZEKELYEK I-
SPANNYANAK;

AZ ISTENMEG-NYOMORITTATOTT SIONANAK,
A' MAGYAR NEMZETBEN, ISTEN UTANFŐ GYA-
MOLANAK, A' TISZTA EVANGELIOMI VAL-
LASNAK, MINDEN IGYEKEZETIVEL
ELŐ-MOZDITOJANAK ES OLTAL-
MAZOJANAK, NEKEM KE-
GYELMES URAMNAK;

A' BEKESSEG FEIEDELMEŰL AZ UR JESUS CHRI-
TUSTUL, EZELETBEN BEKESEGES VIRAGZO
BIRODALMAT, A' JÖVENDŐBEN, ÖRÖK BEKE-
SEGET S-VEG- NELKŰL VALO ORSZAGLAST
KIVANOK, ALAZATOSSAN,

(*) 2

KE-

A J A N L O L E V E L.

KEGYELMES URAM!

Hogy ez Arva Munka, a' Nagyságod Fejedelmi Tutorlága alatt, bocsáttatott világra, az Idvezült Authornak halála után, igaz s-méltó Okait, méltoztásék kegyelmessen, meg érteti. *Első* ez, mert nyilván vagyon a' Magyar Kereszténység előtt, hogy Nagylágod, gyermekfégétől s-iffjúlágától fogva, nagy Szeretője volt a' SION VARANAK, az az, az igaz *Reformata Religio*nak és amaz meg-mozdulhatatlan KÖSZIKLAN a' CHRISTUS-on fundált ANYA-S ZENT-EGYHAZNAK; sőt mikor mások udvari héjában valóságokban töltötték is el iffjui drága idejeket, Nagylágod nem szégyenlette külön ülni és lebéből a' *Bibliát* ki-véven, olvalgatni s-ilyen módon amaz egy szükséges dolgot, s' a' jobbik részt választani. Mai Fejedelmi Méltóságában is penig, mind ritka példájú írásával, a' *Vendelinus Theologia*-jának Magyar nyelvre való munkás Fordításával, mind Istenes Tanácskozásával és Ertékének ki-sáfárlásával, nem szűnik meg a' SION VARAT oltalmazni annak romladozott kőfalait tatarozni s-építtetni. Kit illette hát méltábban, a' Magyar Nemzetben, a' SION VARANAK Tutorlága, mint Nagyságodat? *Második* ez, mert ez Arva Könyvnek Authort, a' benne meg-tapasztalt, Isten szép ajándékért, Nagylágod Fejedelmi kegyelmességében s-szeretiben, annyira bé-vőtte volt éltében, hogy sokszor

ma-is

A J A N L O L E V E L.

ma-is sohajtással emlegette, jutván eszében Nagyságodnak, ez CHRISTUS BAINOKIANAK, a' SION VARANAK oltalmazásáért való sok keserves szenvedési, Rablága és többire a' vérig való harczolása. Hogy ne venne hát Nagylágod, *tutela*ja alá, tudós Elméjének ezt az utolsó szülőtyét? *Harmadik* ez, mert Isten Nagyságodat, olly szép Tudománnyal ékesítette fel a' Vallás körül való *Controversiákban*, (mellyől ez könyv szeliden és emberlégeessen tractál) hogy akarki-is jozanabban alig tehesse ítéletet arról, mint támogattásék ez könyvben az *Igasság-állatás*, s-mint rontásék azzal ellenkező *Igasság-rontás*. Méltán hát a' Nagyságod tudós ítéleti eleiben mér appellálni, ez sok izzadáfokkal s-éjjeli gyertyázásokkal végben vitt munka. *Negyedik* ez, mert Nagylágod meg-értvén tőlem, hogy ez Munka a' *Pataki Typographiában* félben maradt volt, mindgyárt kegyelmessen parancsolt, a' hátra maradt, részének ki-nyomtatása felől, Iót Fejedelmi kölcségét-is nagy készséggel írte; mellyért Isten Nagyságodat jutalmaztassa-meg, ez életben halhatatlan jó emlékezettel, a' jövőendőben, Prophéta jutalmával, hogy a' meg-hólt Prophetát még-is bé-fogadta Nagylágod, ha már személyben nem lehet, sok ezer lelkeknek használható hasznos Munkájában.

Vegye azért Nagylágod Fejedelmi Tutorlága alá, ez Arvájul hagyatott Munkát és mivel az Arvát minden felől szokták mardosni, a' kinek nem kellene-is, minde-

A J A N L O L E V E L.

nek ellen oltalmazni méltóztalsék; mert noha ez a SION
VARA a' Sz. Iráson s-amaz romolhatatlan *kősziklán*, van
építve, mindazáltal lehetnek olly ellenséges emberek,
kik ha el nem ronthatják-is, de mérges nyelveknek ál-
gyu Golyobiffaival még-lövöldözik ezt a' SION VARAT.
A' mi engemet illet, ennek ki-bocsátásában forgolodó
gyenge Eszközt a' Dicsőiséget egyedül Istennek tulaj-
donitom, kiez drága szép Munkát, együgyű törekedé-
sem által világ szeme eleiben hozta s-az ő mostan keser-
gő Anya-szent-egyházát ez meg-becsúlhetetlen Köny-
vel, Siralmas üldöztetésének idején meg-örvendeztette
sz igasságban jobban-is meg erősítette. Végezetre,
meg-hajtom térdeimet, a' mi Urunk Jéhus Christusnak
Attya előtt, minden könyörgésimben, kívánván, hogy
Nagyságodat Sz. lelkének hatható munkája által, erős-
sítse-meg a' belső emberben, Fejedelmi székit tegye ál-
landóvá, ho' szabitsa életét s-éltesse virágzó állapotban,
kegyelmes Afzszonyunkal s-Fejedelmi, csemetéjével
edgyütt, a' maga dicsőségére, az ő hamuban

ülő s-gyálzban borult Sionának

meg-örvendeztetésére,

A M E N.

*Kegyelmes Uram, Nagyságodnak
leg kissebbik Alázatos Szolgája.*

KÖLESERI SAMUEL D.E.L.P.

R 6-

RÖVID ELŐL-JARO BESZED.

AZ SOK KÖNYHULLATASOKKAL OR-
CZAJAT ASZTATO EDES ANYANAK; VIGASZ-
TALAST BE-VENNI NEM AKARO
RACHELNEK;

AZ AZ:

A MAGTAR NEMZETBEN SIRANKOZO, ISTEN
ANYA-SZENT-EGYHAZANAR, BOKROS KESERŐSE-
GIBEN, NYUICSON BŐSEGES VIGASZTALAST, A
MINDEN VIGASZTALASNAK ISTENE!

Ec sudállyad Siralmas Rachel, hogy ez tőled
régén ohajtott SION VARA tenéked is aján-
lattatik, s-mái szorongatásid között világra
bocsátatik. Illyé Okait fontold e'dolognak:
Elsőben-is jusson eszedben, hogy a' tenéhai Tudós Fiad,
ez Könyvnek Irója, sok éjjeli édes álmának meg-sza-
kaszásával irt mindē Munkáit te kedved érts-a' te jodért
irta; ugyez utoljára-is, minthogy kebeledben neveltetett
s-édes Anyai emlőidből szidogaltatott, nem idegen
számára, hanem te hasznodra intézte volt. Másodszor,
mivel jo eléve el-látta ez nagy vigyázó Eör-állo, hogy a'
SION VARA meg szállattatik és sok erős Ostromokat kel-
annak szenvedni; ugy cselekedett, mint a' látott hallott
Capitányok, kik halván az ellségnek várat szálló igyeki-
zeteket, mindē oltalóra valo Munitiokat jó idején el-ké-

szíte-

tenek, fegyvereket tisztítatnak, Algyukat, port, golyo-
bist bőven szeréznek, hogy a' Várbéliek, a' Vár-vivók
ellen azokkal magokat oltalmazhassák s-a' Vár-vivokat
a' Vár-alól el-űzhessék; így ez SION V A R A T minden
fegyveres házaival edgyűt, utolsó szűkségedre ugy el-
készítette, ez könyvnek Authora, hogy elégedendő
lelki fegyvereid lehessenek a' magad oltalmára s- igaz
Religiodban való végig meg-állásodra. *Harmadszor,*
meg-akarta tenéked mutatni, hogy az Igaságot Szent
Írással kell támogatni, nem emberi agyaskodásokkal,
vagy találmányokkal és az ellenfelet, maga fegyvé-
vel akarta meg-győzni, a' mellynél nincsen dicsőséges-
sebb győzedelemnek neme. *Negyedszer,* hólta után is
akart tégedet oktatni örök emlékezetben maradó Írása
által s-keserves háboruidban vigasztalni. Fogd-el hát
s-vedd jó neven Edes Anya, éretted sokat izzadott Fi-
adnak, utolsó Ajándékát, rejtezzél-el ez SION V A R A-
B A N, csatázzál mind a' vérig, hogy el-végezven véres
harcsaidat, vehessed-el a' győzedelmeknek ké-
szített hervadhatatlan koronát.

Ezt ohajtya, még e' Siralom völgyében
bujdosó, veled edgyűt bánkodó ed-
gyik igaz Fiad. K. S.

A. NE-

A. NEHAI DICSIRETES EMLÉ-
KEZETÜ, CHRISTUS HASZNOS SZOL-
GAJANAK, A' CASSAI REFORM. ECCLESIA-
NAK HÜSEGES ANGYALANAK, IDVEZÜLT
CZEGLEDI ISTVANNAK,
ELETENEK ES HALÁLA-
NAKRÓVID LE-IRASA.

Hogya' *Posteritas* meg-tudgya, kicsoda és mi-
némű hasznos Edénye lett legyen Istennek,
Idvezült Czeglédi István, jollehet az ő meg-
becsülhetetlen sok szép Munkái, eléggé meg-
mutattyák; mindazáltal azokon kívül-is méltónak itil-
tem lenni (más tudós Nemzeteknek dicsiretes szokása
szerént) Eletének és Halálának rövid summáját (a' men-
nyire én végére mehettem s-nagy részének szemmel lá-
tott Tanúja-is voltam) jó lelki ísmérettel le-írni s-örök
emlékezetben hadni; Annyival-is inkább, hogy a' mi
Nemzetünknek nagy restsége és gondviseletlensége
miatt, sok Tudós Embereinknek, érdemes szép hire,
neve, halo földökkel edgyűt remertetik a' Sirban.

Születését, a' mi illeti ez Sz. Lélek Templomának,
Idvezült Czeglédi Istvánnak: Született e' világra 1620.
Andráshavában, Ersébet napján. Edes Attya volt Eö-

(**)

reg

reg Czeglédi István, szép tisztes ősz öreg ember a' Matocsi, Misztót-Ujfalusi, Tarpai s-több Ecclesiáknak is *successivè* dicsiretes Tanítója, ki noha *Academiákban* nem tanult volt ugyan, de a' mint *manuscriptum* ibol ki teczczik igen szép tudományu ember volt. Annak is Attya Prédikátor volt, sőt a' mint Idvezült Czeglédi István szokszor mondotta tized izig a' Czeglédi házból származottakat fel-vihetni, a' kik egy más után következve, mind Egyházi szolgák voltak. Ebből az Aron házából származott azért ez mostan említett Christus szolgája. Látván Edes Attya még kicsiny gyermek korában éles elméjét, az apro Scholákban szorgalmatoslan taníttatta a' tiszteletes tudományokra s-a' jó erkölcsöknek szoros iskolájában, maga is igen jól nevelte. Annak-utánna fel-serdülván 1640 esztendő tájban (a' mint szolnak) öreg Deákságban állította. Tanult a' Magyar-országi nevezetes Scholákban, ugy-mint, a' Váradiban, Debreczenben és Pataiban, abban az időben a' Theologiara nézve leg híresebb Scholában, amaz halhatatlan emlekezeti tudós *Tbolnai János* alatt, (ki sok jó Prédikátorokat szűle, és az *Practica Theologiat*, virágzóvá tette vala a' Magyar hazában) Onnét az *Ujhevi Schola* Mesterfégre menvén, nem sok idő múlva egy *Hartbai András* nevű Betsületes Fő Ember, Német-országban küldötte, hová indulván 1644-ben György havának 27-dik napján (a' mint edes Attya fel-jedzette) A' Belgiumi *Academiákban*, kiváltképpen a' Lejdai-ban, amaz

amaz ékelesen szollo híres *Theologus*, *Fridericus Spanhemius* alatt, annyira épült, kivált képpen a' *Polemica Theologia*-ban, hogy még az idegen Nemzet-is *vaneralta*, a' *Disputálás*-ban valo nagy *dexteritas*-sáért. A' Görög és Sido nyelvekben-nis annyira épült, hogy más szemek nélkül nem szűkölködött, hogy azokban lásson. Az *Academiák*-ból haza érkezvén 1647-ben, mindgyárt Calsán az akkori *Reformata Scholának directiojára* és Idvezült Regéczi Andrásnak, akkori időben, sokat harczolo Christus Vitézének, segítésére, bé-állattaték, a' holott jelesen forgolódván, el-hireledék, kivál-képpen a' prédikálásban valo nagy *facultás*sáért, mivel igen, buzgo és *affectus* tündítő tanításokat tőtt, mellyre nézve igen sokáig ott nem maradhata, hanem minek-utánna meg-házalodott volna a' Tállyai szép Virágzó Ecclesiában lón hivatala, a' holott négy esztendő alatt nagy kedvességgel szolgálván, a' néhai Méltóságos Fejedelem Aszszony, Lorandfi Susánna akarattjából és a' Berekszászi Ecclesia hozzá valo nagy indulattjából Berekszászban viteték, a' holott Esztendőnél tovább nem lakhaték, mert a' Cassai *Reformata Ecclesia* sok reménkedésére, (a' Berekszászi Ecclesiának nagy keserűségére) Cassára kelle menni 1653-ben. Ollyan törése s-fokhelyre, állittatván, a' holott sok *Adversarius*-okkal kelle csatázni, el-kezdé elsőben az élő nyelvel valo hatalmas tanítás által a' lelki harczot, az után sok szép hasznos Könyveknek ki-bocsátása által, mellyek miatt, sok keserves

méltatlan gyalázatok, *pasquillus*-okat, ki-*Comœdia*-
tatásokat, ok nélkül való fizetést, végre sanyarurabságot
és halál hozouazást kelle el-szenvedni. Leg-első Munká,
a, melyet ki-bocsátott, volt a' CSATAZÓ LELEK-
NEK LELKI DIADALMA 1659-ben, mellyellen senki
pennáját nem merete mozditani ez mái napig. Az u-
tán csak hamar, amaz kicsiny, de fontos íráskát, a' Nagy
Péteki *Disciplinálá*s-rul, melynek *Titulusa* ez: EGY
CATHOLICUS EMBERNEK, MAS EGY, IGAZ
EVANGELIOMI TEIEN FEL-NEVELTETETT
CALVINISTA EMBERREL VALO BESZELGETE-
SE. 1659-ben, melyre egy *Anonymus* írt vala egy árkus-
kára valamit, mellyé fel-indittatván írta, amaz igé tudós
Munkáját A' MELACH DOCTOR 1659-ben, retten-
netes éjjeli nappali nyughatatlanlággal, ilyen hamar
egy más után azon egy elztendőben három Munkát.
EZ MELACH DOCTOR nevű Munkáját, nagy csu-
dálkozással olvasta s-egyszer s-mind gyönyörűséggel,
amaz nagy Munkájul dvezült Medgyesi Pál, csudálkoz-
ván azon, hol vette azokat a' sok egy mással ústókót vo-
nó Doctorokat, kiket igen tudossan egy mással *commit-*
talt. Irá az után az ORSZAGOK ROMLASINAK OK-
KAIROL VALO KÖNYVET 1660-ben. Következék a' BA-
RATSAGI DORGALAS 1663-ben, (mellyről sokszor
mondotta, hogy majd edgyik Munkája miatt sem iz-
zadott annyit) Ezt imitt amatt kapdofák, de *justa refu-*
tatio-ját e' mái napig senki nem látta.

Ezek

Ezek után kelle ki-bocsátani szép Eőlsége becstele-
nitteréle miatt, a' JAPHETKET és a' REDIVIVUS JA-
PHETKET 1669-ben. El-halgassam a' Méltóságok fe-
lett prédikállott, ki-nyomtatott gyönyörűleges Tani-
tásit, minémű amaz DICSŐSSEGES EMLER EZE TŰ
II. RAKOCZI GYÖRGY temetése felett, az Okos A-
bigail szavaiból, 1. Sam. 25. 28 tört, sziveket meg-facsá-
ro, alkalmas idöben mondott Tanítása. Minémű
az ENOCNAK ISTENNEL MINDENNAPI JARASARUL
tört Halotti Prédikatioja, a' NEHAI MELTOS AGOS
UR RHEDEI FERENCZ teste felett. Ki-jöve a' DAGON
LE-DŰLES e-is és végezetre ez leg hasznosabb utolsó
Munkája a' SION VARA-IS világot láta. Nem csuda
hát, hogy ennyi sok terhes Munkák miatt egészsége meg-
gyengüle, haja, szakállá, mint a' fehér Galamb, meg-fe-
jérüle s-őszüle. Jollehet e' világtul sok méltatlanságok-
kal terhelteték, de ez drága szép Munkák miatt kelle
szenvedni, mindenféle keserves állapotokat. Sok szen-
vedési között nem utolsó a' mellyet szenvedé 1670-ben
minden igaz ok nélkül: Az Zebesi Prédikátor be-men-
vén Császára Sokadalmi alkalmatossággal ölvé kap az
üczczán két Barátokkal, elsőben szóval, az után az ed-
gyiknek az Orrát fel-talállyá ütni, úgy hogy a' Barát or-
rából ki-jö a' vér, a' Barát fűt a' Generalis-ra Csáki Fe-
renczre panaszozni, kinek vért mutat, azonban a' Pré-
dikátor elébb áll a' galambok árrával, a' Generalis reá
izen ártatlan Czeglédi Istvánra, (a' ki álmában sem on-

(*) 3

tott

tott Barát vért) ilyen izenerrel, hogy a' Prédikátort állassa elő, avagy tétessen *fatisfactiot* a' Barát vééréjért; az ártatlan ember keménnyen mondgya, hogy mivel nem Esperest, nincsen hatalmában, hogy vagy elő állassa, vagy meg-büntesse, vagy pénzbéli *fatisfactiot* tétessen, hanem igéri arra magát, hogy az Aba-Ujvármegyei Esperestnek meg-irja a' dolgot, mellyet megis cselekedett, de már akkor el-futottak volt a' Hegyek alól a' Prédikátorok s azokkal edgyűt az Esperest-is; midőn azért a' Generalis kívánságának ilyen módon eleget nem tehetne, reá veti az ártatlanra, hogy a' más bűnéjért fizessen 200. magyar forintokat, mellyeket kéntelenség alatt, mind egy pénzig, maga erszényéből ki nem telvén, hané másoktól kérvén kölcsön, meg kelle fizetni, s akkor egy kevelsé, úgy menekedék meg a' méltatlan garázdátul. De nem sokáig lón pihenése, mert midőn amaz bóldogtalan Zenebona támadá, ugyan ezen 1670-ben, és sok Evangelicus Fő Rendeket a' Generalis megfogdosztatott volna, fortélt fogván szegény Jámborhoz hogy Erdelyben, támadás indítani járt volna, (holott mind a' Méltóságok *sancté* felölletanubizonylágot téstnek, s mind maga sokszor lelki ismeretinek tisztaságával, okát bé-menetelinek, nem egyebet jelentett, hanem hogy a' Cassai R. *Ecclesiához* és *Scholahoz patrocini-um*-ot szerezzen, mellyet végben-is vitt volt) De mint lón a' dolog 1670-ben 18. napján Mihály havának, egy Németh Officer egy néhányad magával házára megyen és olyan

olyan szín alatt, mint ha valamelly Rab Főember vizsgálására hivattatnék, fel kell menni a' Rabok közé, holott midőn egy néhány napok alatt, prédikállana és könyörgene a' Rabok előtt, 28. napján azon hónap, estve későn, Muskatélyokkal fejét s oldalait meg-dófolván, a' Tárkányiné házához viteték egy buzás Bóltban rekeszterék ki-vont fegyverrel őrizteték, és a' nagy gyenge ember tizen-négy hetekig lanyargattaték a' rablágban; a' honnét tíz ezer forint kezelségen ki-vétetvén, maga házána mind sinlett Pünkösdi haváig, a' mikor érkezvén onnan fellül a' *Citatio*, a' halálra való beteg ember 27. napján Pünkösdi havának a' Posoni utra meginditarték, Halgatoitul keserves jaj szóval ki-kisírteték, ritka hűségű hites társa velle edgyűtt, utra erede, és az el-indu'ástul fogva, tizen-edgyedik napon, u. m. Iván havának 5-dik napján a' Nagy-Szombati mezőben, lelket szép csendessen hűséges Teremtőjének és meg-váltójának meg-adá, Eletének 51-dik, Cassai Prédikátorlágának 19-dik Temetése Elszendejében.

Temetése Nagy-Szombatban meg nem engedteték, hanem éppen Posonban kelle fel-vinni a' holott midőn kérelkednének felőle, ha a' Czepléi István hólt testé volnaé, a' Kamara Fiscusa, meg-nézi a' hólt testet és eléggé szineli, miért kelle a' halálra való emberrel meg-indulni; végre a' Felsőktől temetésére való szabadság engedteték és 7-dik napján Iván havának, minden halotti küllő *Ceremonia* nélkül, a' Posonban *citáltatott* Evan-

Evangelicus Fő Rendeiktől, szép *frequentia*-val el-kisírtetvén, a' Posoni közönséges Temetőben, Bonis Ferencz melle temetteték. Így takarítá Isten bé ez ő meg-ért Buzáját az ő Csűrben (a' maga emlékezetes szavai szerént: *En az én Istenemnek meg-ért Buzája vagyok, kész vagyok le-arattatni s-a' mennyei Csűrben bé-takaríttatni.* A'melly igaz Vallást elő nyelvel tanított, s-Irásival erősíttett, abban utolsó pihenésig álhatatossan mag-maradt; sőt kérdervén halála előtt nem sok napokkal, ha elméjén valami nehézség nem volna, nagy erőss állatással, Istenét érette magasztalván, azt mondotta, hogy semmi nintsen, hanem rakva vagyon lelke vizsgálattal. Valóban Illyés lelkével bíró ember vala, mert csonnyai között rekedett volt az Illyési Buzgóság, mely őt nyugodni nem hadta, hanem Eletével, Nyelvével, Írásával, maga meg-emésztéséig szolgálta az Isten Anyaszent-egy-házának, melye nézve mostan immár megnyugott minden fáradtságról s-örvend az Egekben.

ADGYON ISTEN SOK CZEGLÉDI
ISTVANT A' MAGYAR SI-
ONBAN.

Néhai áldott emlékezetű CZEGLÉDI ISTVAN,
Cassai Helvetica Confession lévő, Ecclesia Tanítójának, örök
emlékezetire és a' SION V A R A N A K, Dicsiretíre
egy néhány Tüdős barátiról íratott Magyar
versek.

Posthumum Opus, Viri Reverendi ac Clarissimi, D. Stephani Czeglédi bono publico typi mandatum, ornatur.

1. **E**zer hat száz negyven negyedik időben,
Irnak vala egykor, mikoron Ujhelyben
Hivaték Patakrol tanítani, bójiben,
Bölcs Czeglédi István, Ifjúi erőben.
2. Sok munkái után híres Belgiumban,
Küldeték Várástul, tudós Lugdunumban,
Sídó s-Görög nyelven épülni Lejdában,
Holott jelen voltam Academiában.
3. Oceanus tengert, midőn erős szelek
Forgatnak Ellenőrt, el-televén nagy telek
Balticum tengerre fordíták a' vizek,
Es Danczkára hozák hajóli Dragerek.
4. Hunniai Népek, látván kegyelségét,
Elméjében forgó tudós ékelségét,
El-terjeszték széllyel, minden bölcseségét,
Aranyból s-ezüsttel kedvesbűndöklését.
5. Thállya Városában lakozó Nemesség,
Egy szível és szájjal mind az egész Kőtség,
Hivaták magokhoz, kiből nem lőtt meniség,
Tanítani Christust, ki nekünk erősség.
6. Beregszászban Christust erőssen tanítá,
Az igaz tudományt ott fel-is állatá,
Sz. Írás beszédét, mindennek láfárlá,
Annak szép seregét ő meg-is mutatá.
7. Cassai Rolának végre szép illatját,
(***)

Az Ec-

- Az Ecclesiában való hivatalát,
Kezdé meg-érteni, mint jó hir olajjár,
Mellyet meg-is láta, mint fényesség napját.
8. Cassa Városában a' Sionnak Várát,
Fel-veré hirtelen igazság bástyáját,
Mellynek e' szép Könyvben olvad tudományát,
Menyországoknak pedig örökös zálogát.
9. Tűzön és sok vizen fáradozt élteben,
Meg-is veretett Irásáért testben,
De Lelke vigadoz örökké menyégben,
Isten Országának Fényes Egeiben.
- PER MATTHIAM NOGRADI, Superintendentem,
An. 1675. Die 26. Martii. In Nagy Bajon.

Az bődög emlekezetű, nagy hirű nevű Néhai CZEGLÉDI ISTVÁN Uramnak, idejében, a' Cassai Sz. Gyülekezet hűséges és tudós lelki Pásztorának, holta után ki-jövő SION VÁRA nevű dicsiretes munkájának tiszteléseges meg-ékesítésére.

- M**Int ki, könnyen törő homlokával törni,
A' nem könnyen törő kőszálat rontani,
Akarja, nem fogja mit akar, él-éroi,
Hanem agyát vérben kezdi be keverni.
2. Így ki törekedik erős SION VÁRAT
Istennek Christuson épült szép udvarát,
El-rörni, meg-törni bizony az orát,
Veszettül, mint veszett hiddal valia kárát.
3. Félén tölt ez' nyilván Sásák teregének,
Kik mélység kuttyának füstiből jövének,
Mert SION VÁRA RA, hogy rutul törének,
Veszének alatta, s-rutul történek.
4. Meg-ládd ezt e' könyvben mint aczél tűkörben,
Kit Czeglédi István itt volt életében,
Tanítván Cassai szent Gyülekezetben,
Mellyért méltó legyen neve dicsiretben.
- Eörmöst írta Debreczenben, Comáromi C. György, &c.
1675-ben, 1. Apr.

ΕΠΙ-

ΕΠΙΝΙΚΙΟΝ.
Nuncupatum Honori τῆς μακαρίτης Stephani Czegledi
Theologi Eximii & Testis Domini Fidelis.

- A**Z Ut Istennek titkos bölcsesége,
Titkának mérckelhetetlensége, Rom. 16. v. 33.
Itilerinek csuda nagy mélylege,
Melynek senki nem megyen végére.
2. Hogy mélységből fel-jött rut Bestiának,
Meg engettetett az Antichristusnak,
Kútya füstiből támat Sáskáinak Apoc. 9. 1. 3.
S-Titkos nével nagy Babylonnak Apoc. 17. 5.
3. Hogy a' Jesus Christus hű Tanujának
Fekete ruhában Prophetálonak
Végezetin Tanubizonyságinak
Eltér ki-kinozzák Martyrnak.
4. Hogy örüllyenek annak halálának Apoc. 11. v. 3, 7, 8,
Ki-gyötrője volt lelki Sodomának 19. 11.
Ellene mondója Tudományinak
Czáfoloja az Egyptusnak:
5. De nem engettetett hogy igaz ügyét
El-olthassák hű bizonyosság tételét,
Semmivé tegyék igaz követtségét
Esel-törőhelsék jó hírét. Psal. 112. v. 6.
6. Mert harmad nap és fél napnak utánna
Az életnek lelke adatik abba
Hogy az ártatlan úgy álljon lábára
S-Félelem első Babylopra.
7. Mint ártatlan Abel holta után szol Hebr. 11. v. 4.
Martyrok lelke kiált oltáralól Apoc. 6. 10.
Christus Tanuja Munkáiban imhol.
Holta után-is él s-tanít jól.

Valentinus S. Kereszturi, S. S. Th. D. & Eccle-

siaster Debrecinus.

(*) 2

Amaz

Amaz, Illyés buzgó lelkével vetekedő, Isten hú Proféta
Szolgájának, Edes Attya helyett való Szerelmes lelki Attyának,
Néhai Idvezült, b. e. Czeglédi Istvánnak; keserves rabfogat s-ez életből va-
lo ki-csigázást, békeségesen szenvedett, Dicsőséges Martyrnak, a' Sion-
Várának fundamentumából való Fel-Epitőjének, halhatatlan emlékezetire,
hú szeretetből, emeltetett. a. Kir. 2. v. 9. 10. Olzlop.

- R** Egen Eliseus, az Illyés Profétát,
Nem különben tartá, mint az édes Attyát,
Kinek hogy sajdírá fel-ragadtatását,
Egy hasznos kérésén kezdé bucsuzását :
2. Lelkednek mértéke szálljon-le fejemre,
Kétszeressen, kérlek, Oh Isten embere!
Kinek a' Propheta csak azt mondá erre,
Nehéz dolgot kérés, de meg-nyered végre.
3. Oh második Illyés, Hű Czeglédi István!
Kit én Atyám helyett tiszteltem nagy méltán,
Ugolfzor mikoron valék nálad Caisán,
Sajdítván halálad, így bucsuzám, sírván :
4. Oh Szerelmes Atyám! Im látom el-bomol,
Tömlőczőzött tested Sátora s-el-romol,
A' Posoni utra *angariáltatol*,
De Lelked menyégben, majd üres lesz bútol.
5. Mi lesz kérékért végső akaratod,
Mozzám hú Fiához, utolsó szollásod?
Vajha Lelked kettős mértékét ruháznod
Rám lehetne, lelkem ezt kívánná, tudod.
6. Erre így felele: Imhol SION V A R A,
Ki-félben maradt Patakon nyomtatva,
Melyben én lelkemnek két mértéke zárva,
Vagyon, viseld gondgyát, ne hadd meg-csonkulva.
7. Hadd lásson világot, ez utolsó Munkám,
Ki miatt homlokom szokszor meg-izzasztám,
Ebben Igaságot, keményen állatám,
Hamiságot pedig könnyen meg-tapodám.
8. Meg-örülék én-is e' szép Legatum-nak,
Szent Iráson fundált frís Sion Várának,
Kötelezém magam, végezője annak
Lennék, Fríseleje ez drága Gyémántnak.

9. Im

9. Imhol azért Christus Gerliczéje immár,
Jelen vagy on a' mit te szíved régen vár,
Kötelezésemnek meg-feleltem én már,
Készen vagy on minden módon SION I V A R.
10. Ebben az Igaság, szörnyen állattatik,
Az Ellentég maga Törével vágatik,
Babylon kőfala erőssen lövetik,
A' Jesus Vallása, meg-erősítetik :
11. Nem áthat ellene, a' Pokol kapuja,
Dühös mérgét ámbár ő akarmin fújja,
Erőss az Igaság, mert az Isten Ujja,
Nem áthat ő néki Sárkánynak fulánkja.
12. Egykor Eliseus Illyéstől meg-válék,
Tűzes Szekér által menyben fel-viteték,
Eliseus szíve ezen keferedék,
Kire nézve ilyen szomorú szó hallék :
13. Edes Atyám (ugy-mond) Oh én édes Atyám! 2. Kir. 2. 11.
Izrael szekeri lovagi! Oh talám
Többé már nem látlak, gyászos az én ruhám,
El-maradt Palástod, fel-vésem én reám.
14. Az én Illyésemől meg-váltam már én-is,
Kinek lelke régen Istennel örvend-is,
Mellyre nézve nyilván azt mondhatom én-is,
Tőlem el-válásán én bánatom nem kis.
15. Magyar Izraelnek lelki Baj-vivője,
Ő vala Szekere és erős Lovagja,
Cassai kis Nyájnak serény Eőr-állója,
Ellenfég szemének ki-szűrő szálkája.
16. Már ékeffen szolló nyelve nem prédikáll,
Hatható beszéddel könyveket nem csinál;
Hanem irásiban sok ezernek szolgál,
A' Sion Várával, holta után használ.
17. Illy hasznos Embernek Halála ki nagy kár
Istenem! szívének lebbetó hegyes ár,
Mélto mindnyájunknak szeméből sebes ár
Follyon, az illy ember, náluuk ritka madár.
18. Oh te el-széledett Cassai Nyájacska!
Jó vezértől fosztott kicsiny Táborocska,
(***)

Leg

- Leg közelebb téged nem illet Musika,
Mert Isten el vette, tőled nincs jó Dajka!
19. Oh ti pásztor nélkül való Ecclesiák,
Bennetek szünnyenek, mostan a' vig nórák,
Tanítóitokkal mert tömlőczők rakvák,
Nincs mostan ideje, hogy zengjenek Hárfa.
20. Jövel Uram Jesus, mennyei Vőlegény,
Ne légy nálunk olly, mint valami Jövevény,
Hasson-bé lelkünkre már a' szép Verőfény,
Ne légyen nyavalyánk, mint mélységes Eórvény!
- Köleséri Samuel, a' Debreczeni K. Gyülekezetnek
edgyik Tanítója által.*

Meg-elevenedett Phoenix.

- P**hoenix madár felől úgy írják a' bölcsék,
Hogy föld kerekfégén nincsen mássa ennek,
Neme terjedése természet rendinek
Mert felette vagyon; vége-i életének.
1. Midőn fok szép időt világban töltene,
Hat száz esztendőket úgy-mint éldegelne,
Olztán halálához magát mint készítse,
Ehez vagyon neki illyen mesterlége.
2. Drága jó illatu fok fű-szerfűszámból,
Cassia és Themjén ágabugátskákból,
Rak egy jeles fészket, melly nap sugáritul
Fel-gyuladván, Phoenix porrá lesz azontul!
3. Ez hamuból viszont támad más madarka,
Melly magával nevet annyának hordozza,
Annyá meg-maradott porocskáját rakja,
Emlékezet gyanánt Napnak ólárára.
4. Példa-befszed kívül hogy dologhoz szollyunk;
Es hogy fel-töltött széllel mészszene ballagjunk,
Minékünk-is vala egy jeles Phoenixunk;
De vallyon s-kicsoda? Czeglédi István Urunk.
5. Mint Phoenix melly ritka föld kerekfégében,
Eö-is ollyan vala a' Magyar Nemzetben,
Isten dicsősége ki-terjesztésében,
Szóval és írással mellyet mivelt ebben;

7. Az

7. Az Urnak házához annyira gerjedet,
Hogy annak tűzétől ő meg-emélszterest,
Sok szidalmat azért életében szenvedett,
Végre Martyromok között találta helyet.
8. Hát ugyan meg-hólté ez Phoenix valóban?
Mikor hurczoltatnék a' Posoni utban,
Azt tudgyuk testének sátorát hogy abban
Le-tévé; de bizony él Izép munkáiban.
9. Illy a' többi között a' SIONNAK VÁRA,
Melly halála után kele e' világra,
Más jeles irási között ugy akarta,
Hogy ez-is tétetnék Isten oltárára.
10. Azért ki bujdosol ez árnyék világban,
Kövesse e' példát hitben, tudományban,
Abban végig való álhatalóságban,
Hogy Coronát vehess fényes Menyországban.
- Irta Posabázi János, a' Szentek mostani szenvedésének edgyik Társa.*

Az Evangeliumnak hűséges Sáfárának, a' Cassai Helvética Confession levő keresztyén Gyülekezetnek serényen forgolodot hasznos Lelki Pásztorának, a' boldog emlékeztető s-Christus igazságáért, Martyromiágot szenvedet Czeglédi Istvánnak, holta után ki bocsátott SION VÁRA nevű könyve eleiben iratott edgy néhány Magyar rymusok.

2. Tim. 4. v. 7. 8.

- S**zép dolog embernek a' pályában futni,
De szebb dolog annak a' végére jutni:
Szép dolog embernek hittel meg-áldani,
De szebb dolog abban végig meg-állani;
2. Szép dolog az Isten ügyében hatczolni,
De e' nemes harczot szebb meg-harczolhatni,
Mint meg-engedteték tenéked Czeglédi:
Oh! ha engedtetnék sokaknak ezt érni!
3. Sok szitok s-halállal való fenyegetés,
Erdeklé éltedet, s-keserves szenvedés;
De ki-mondhatatlan volt benned a' tűrés,
Mert az Ur kegyelme volt nálad nem kevés.

4. Pál

4. Pályádat meg-futád, hitedet meg-tartád;
Martyróságoddal meg-is bizonyítád,
Elted ellenségit láb alá tapodád,
Mikor igáságér lelked ki-bocsátád.
5. Edgűt egy kevelésé futánk a' Pályában,
Edgűt rufakodánk mi Nemes harczunkban:
Edgűt forgolodánk a' Christus aklában,
De nem edgűt érének munkánk jutalmában.
6. Sion drága Fia, Isten hív szolgája,
Győzedelmeknek edgyik fényes Tagja,
Eltedben előtted a' Dagon le-omls,
Halálod-is penig im azont tapodgya.
7. Eptéd a' Siont mig Isten éltete,
Erőd ettől soha nem volt meg-kémélve;
Hóltod annak Várát im most fel-emelte,
S-az Isten könyvéből meg-erősítette.
8. Tudom, ennek senki nem mondhat ellene,
Mert a' benne lévő igazság ereje
Meg-mozdulhatatlan; De ellenség mérge
Féltő, csontaidra melegyen ki-öntve.
9. Atyám, Izsácnak Lovagi, Szekeri,
Még most-is nevedet ellenség szégyenli;
Cleglédit hogy immár meg-ölte, azt velli,
De munkád ha látta, mint fog meg-pisula.
10. Elszáta, nem meg-hóltál, az örök életben,
Véred Martyromok vére seregében,
En még itt vajuszom ez halandó testben;
De hozzád készülök az örök életben.
11. Ki az igazságot érteni akarod,
Ha Biblia után ez Könyvet olvasod,
Meg-ládd Czeplédiből mi leszen az hasznod,
Mert az igazságot szintén meg-találod.

Kabai B. Gellér, I. Sz.

Amaz

Amaz bődög emlékezetű Czeplédi István, Nevezetes
Martyr, minap Cassai Reformata Ecclesia ritka
példájú lelki Pásztorá dicsíretire.

I. Sam. 17. és 18.

- N**evezetes dolog szent Írásban vagyon,
Hogy a' kisdéd Dávid a' nagy Goliathon;
Erőt vévén, az Izraelt ilyen módon,
Minden szidalombul meg-menté edgy napon:
2. Igy Czeplédi, István minden szidalmiból,
Nagy Goliátoknak kárhoztatásból,
Mellyek a' Pápanak folynak kutaiból,
A' Keresztényeket meg-menté bajnokul.
 3. Dávid kövecskével a' nagy Goliáthot,
Hintette a' földre mint oly szidalmazot:
Czeplédi István-is sok Jesuitákat,
Szent írással győzöt nagy káromkodókat.
 4. Dávid Goliáthnak a' maga fegyverét,
Vetette, nyakára, ekképpen a' fejét,
Derekátul el-fzakasztá, az ő testét
Veré a' vadaknak mint kedves csemegét:
 5. Igy Czeplédi István magok írással,
A' magok Könyvében le-tétezer szokkal
Czáfolta-meg őket, experimentummal,
Könyveinek tudhad, ha éltél azokkal.
 6. Saul és egyebek Dávidot esmérni
Kévánták, ki-fia, s-honnan fogot jöni:
Igy Czeplédi Istvánt sokaknak seregi
Kévánták esmérni, vagy penig csak látni.
 7. A' mint hogy Dávidot, Jonathán szerette,
Hogy Izrael népet éppen meg-mentette,
Es ajándékokkal őtet meg-tisztelte,
Köntőssel s-fegyverrel fel-ékesítette:
 8. Igy Czeplédi Istvánt hűséges baráti,
E' Magyar hazának Keresztény Urai,
Az Isten nyájának jó lelkű Pásztorai.
E' jeles csatáért készek mind szeretni.

(****)

Eörl-

9. Eözülvén énklé Afzszonyok serege:
Meg-győzöt tiz ezret Dávid erőssége:
Igy e' mái napon keresztyének nyelve
Kialtja: nagy a' Czeglédi vitézlége.
10. Saul a' Dávidra haragut gyomorbul,
Hogy az a' dicsíret sokaknak szájából,
Hallanék: Igy István igen méltatlanul
Irigyek szelítől hányattatik mordul.
11. Saul a' Dáviddal akart edgyütt lakni,
Hogy így vezedelmét Dávidnak koholni.
Könnyebben lehetne: Igy nagy sok irigyi.
Czeglédi Istvánnal kívántanak járni.
12. Dávid csak élteben győzte-meg bajnokját;
De Czeglédi István Pápisták forréllyát
Éltében, s-holtában; mert e' szép írását
Fen hadta, és ezzel nyert nagy Victoriát.
13. A' Martyromoknak prerogatívájok,
Hogy ő halálokkal minden ő bajnokjok
Ugy meg-győzöttetnek, hogy izomorufágok.
Igen nevedgedyék, s-légyengyalázattyok.
14. A' ki e' szép munkát szívesen olvassa,
Meg ne szűnnyék soha Istent áldania,
Hogy illy nagy vitézzel földünkét áldotta,
Es hogy ez után-is illyekkel meg-áldgya.
15. Meg-győzte Czeglédi az ő tiz ezerit,
Nem szánta Christufért fel-venni keresztr,
Meg-szégyenítette Báfánnak bikáit,
Erőssen vitelte az Urnak hadait.
16. Ez hasznos írással hív Olvasougy élly,
Lelki Bajnokiddal, és ugy vitézkedgyél,
Bajnokid meg-győződ csak Istenben remély,
Szemben szálly ő véllek, tőlők semmit ne féll.
17. Adgyad Uram Isten, hogy ez hasznos írás,
Légyen a' Pápanak hirtelen bodulás,
Eő Katonáinak szórnyú szégyen vallás,
Hogy így fellégednek légyen magasztalás.
18. Seregeknak Ura szent Jéhova Isten,
Könyörűly immáron a' te népeiden,

Allyad

Allyad-meg borszudat te ellenlégiden;
Kérünk öncs örömet népeid szívekben.
Martonsalvi György, D. S. M. S. I. M. D.

2. Kir. 2. v. 12.

Edes Atyám, édes Atyám, Izraelnek mind szekere,
s-mind lovagai!

- H**Ogy kezdgyom versemet s-miként végezzem-el?
Oh menybéli Isten elmémet serkencs-fel!
Ne nyomattassék-el e' szörnyű restséggel,
Mint meg-holt embernek az halál mérgével!
2. Szerelmes Atyámnak szép dicsíretire,
Ha Angyal szózat jöhetne nyelvemre,
Nem szánám azzal is állani köz helyre,
Csak fénlő virtust hozhatnám nap fényre.
2. Kedves fiacskáim Cassai Iffjuság,
Kik el-széledtetek; (Oh melly izomorufág!)
Ha távul vadtek-is legyetek bizonyfág,
Hogy a' mit beszéllek nincs abban hamisfág.
4. Szollyatok így velem: Oh szerelmes Atya!
Lelki Izraelnek Szekere, s-Lovaga,
Tanuló Iffjaknak Kóstyá s-ruházattya;
Scholánk reménsege s-Templomunk oszlopa.
5. Illyés buzgólagát ha látta valaki,
Nálad édes Atyánk nagy bővön tölt e' ki:
Ha restség volt benned, mondgya-meg akarki,
Erről bizonyfágot nem vehetne senki.
6. Mikor a' Szent ígér kezted hasogatni,
Ha akartad, a' nép ottan kezdett sirni,
S-az oda-fel való jókrul gondolkodni,
Mint ha nem akarna földiekkel élni.
7. De az Anti-christus Országát mint vited,
Sok bölcs munkáiddal bővön ostromlottad,
Mellyekkel vitézít lábad alá nyomtad;
Utolsó Dandáru SION V A R A T hagyta.
8. Mellynek NYOLTZ Bátyáin maga az Ellenség
Mind Biro s-mind Tanu, melletted a' menesség:
(***) 2

Mint

- Mint ha meg-lett volna régen a' szövetség,
 Ugy bizonyítanak. Tudgya amaz Felfüg.
 9. Hadd huzzák az ágyut, s hadd löjjenek magok,
 Mert Argumenrumok *magok* ellen nagyok:
 Irások ugy tartya (a' mit ebben tudok.)
Magok magok ellen a' Tanu-vallások.
 10. Eöfzi öregségben fényt édes Atya!
 Kinek szép Virtusit sok Lélek ohajtja!
 Mint válál-meg tőlünk, a' nagy Isten láttja!
 Ki a' sok kegyetlent minden nap czitálja.
 11. Elted vólt Pestise az Anti-christusnak,
 Halálod halála ő Birodalmának,
 Bóldog halál! mellyel a' nagy Babylonnak,
 Bátyjai egészen földig le-rontatnak.
*Felvinczi Sándor, A' Zilahi Ecclesiának méltatlan
 Lelki Pásztorja.*

A' Magyar Izraelben, amaz székből ülőnek számára szedegette-
 tett vitézkedő Anyaháznak, az Anti-christus szeszetes tudománya s Argutia
 ellen való meg-maradálára; sőt azok ellen való fundamentomos győzedel-
 meskedésére építettett lelki Sion várának Rythmica Commen-
 datioja s Authorának bóldog Emlekezete.

- T**udom Philósofhuft nem illet a' *Csapom*,
 Mellyért Régieknél sperabarur *Adom*,
 Régi Poëta'knak praxifából tudom,
Csapom nélkül azért verseim dúdolom:
 1. Oh székből ülőnek Gerlicze galambja, Apoc. 3. 21. Pf. 74. 19.
 Jesu Nazareni, szerelmes Mátkája,
 Uj Testamentumi Sionnak leánya, Zach. 9. v. 9.
 Vessled kezéd lantra; mert van igaz oka.
 3. El-vagyon készitve amaz ékes Sion,
 Kiből az a' lélek lépes mézet szíjjon,
 A' ki nem akarja hogy örökké sirjon;
 Sőt az *Manesekkel* Holannár kiáltszon.
 4. Ennek nevé másként, tudd-meg SION VARA. 2. Sam. 5. 7.
 A' mint ez könynek-is mutattya homloka,
 Kit Magyar Izrael szíve szerént *Vára*,
 Mert lélzen ügyének Isten után *Vára*.

5. Meg-

5. Meg-felel nevének, *pis lector* nézd-el,
 Mert Dávid lelkevel őt építette-fel, 2. Sam. 5. 9.
 Czeglédinus István, alter David híd-el,
 Győzedelmeskedvén elméje élivel.
 6. Kit győzőt-meg kérde: Lelki *Jehusust* v. 6. 9.
Sániákat, Vakokat, éics, Jesuitákat,
 A' *Messias* Christust, régen meg-untakat,
 Kiket gyűlölt lelke, mint agya furtakat. v. 8.
 7. Meg-felel nevének: mert mint SION VARA,
 Ez-is építettett igen nagy hágóra,
 Drága idvességnek egy *Kősziklájára*, Math. 16. 18.
 A' felső Sioni-is vállán tartojára.
 8. Meg-felel nevének: mert Dávid Király ként,
 Ennek a' Várnak-is Authora *naponként*,
 Nevekedék fellyeb színén palmafaként, v. 10.
 Noha telti képpen meg-szenyvedé a' ként.
 9. Meg-felel: mert miként Sionnak várában,
 Vólt az Ur *ládája* annak *Sátorában*: 1. Cor. 15. 1. 12.
 Itt-is le-van téve az Urnak *ládája*,
 Mind két szövetségnek *Applicatioja*.
 10. Mind két *Testiseknek* tanu-bizonysága,
 Sereimes szíveknek lelki patikája,
 Itt találtatik-meg Dávid *parittája*, 1. Sam. 17. 40. 49. 50.
 Kiből *Goliáthnak* meg-pattan homloka.
 11. Itt vagyon el-rejve amaz nagy *bombarda*,
 Melly miat *Romának* meg-rendül bástyája,
 Nagy *Bononiának*, vacillál kapuja
 Egész *Bablonnak* le-omol kő fala. Apoc. 18. 2.
 12. Ismét következik *Tyrinusnak* gondgya,
Aquinas Thamásnak lélzen szövő vászna,
 Nagy *Bellarminusnak*, izzadoz homloka,
 Még kalauzslágát *Pazman* is el-hadgya.
 13. Ki-teszi itt *István* békefű szőlőjét,
 Meg-üttei várd-el az idvesség dobját,
 Meg-futattya várd-el annak trombi-áját,
 Hogy *Római háznak* *fugálya* Bandérjár.
 14. Oh! ki hitte volna régi SION VARA,
 Hogy reviviskállyon még *Phoenix* módgyára,
 (****) 3. Es meg-

- Es meg-frisselték azoknak háznára,
A' kik gyakran járnak Rómában portára.
15. No tehát szélvészül bányarot Israel, Esa. 54. 11.
A' vigasztalástól üres Magyar Rachel,
Világtalan világ üldözők s-bűnelő,
E' Sion Várában bátran magad rejcs-el.
16. Expiralt legyen bár ennek Romulussá,
Es nyugodgyék lelke vigan in Patria;
De ő Successora még vagyon in Via,
Hereditarió virtusát-is bírja.
17. Mert Kapitányságot ért ebben Samuel,
Petitus à Deo Kőleféri szível, 1 Reg. 1.
Ha e' várbol akar sz elmédnek fényével
Viaskodni, kívány élni törvényével.
18. Eő fogja jól tudni ennek csinnyát binnyát,
Egész *militaris Architecturáját,*
Minden bátyáinak szép *Symmetriáját,*
Fogja magyarázni *Schenographiaját.*
19. Mind ezekre erőt Kapitány Uramnak,
A' felső Sionbol *Manudoctorodnak,*
Sionvárl vitéz velem kívány annak,
A' ki *Erectora* vég Sion Várának.

Szilágyi Márton, Debreczeni Schola Mester által.

Edes Attyát kesergő Fiu.

- Vajha az én fejem változhatnék vízzé,
Es az En szemeim ki-folyó kút fővé,
Hogy éjjel, és nappal, sírással öntözné,
Az el-múlt dolgokat, és meg-könyvezhetné.
2. Vajha az Hajpálnak Izárnyaival birnék,
Az üldözők Közzül már mesztze repülnék,
Az Szülő Aizsonnyal pusztában lappangnék,
Miglen En fejemnek esendőséget lennék.
3. Mihelt Edes Atyám sorlát meg-vilgálok,
Menyi szenvedési, voltak meg-gondolom,
Ottan Nyoszolyámat sírással ászatom,
Sok jajjaim után bokrosul bánatom.
4. Mert mint a' Liliom melyet a' tövissek,

Sanya-

- Sanyarú sebekkel gyakran sértegetnek,
Es nagy sürűséggel noha környül vesznek,
Még-is illatozó leveli meg-nőnek.
5. Igy az En Attyámat Bálának bikái,
Az Anti-christusnak kevély katonái,
Voltak minden napon kélszek ökleldezni,
Es hazug szájakat ellene tártani.
6. De mind-azon-által e' Christus Vitéze,
Sokakat közzülök fegyver által győze,
Mind éjjel és nappal kezében fegyvere,
Mellyel ő szarvokat vitézül le-törte.
7. Gyakorta hozzája járultak sereggel,
Mint Phariseusok ólcó kérdésekkel,
Azt vélik hogy törben ejthetik ezekkel,
De tölle meg-tértek mindenkor szégyennel.
8. Ez az Urnak Nyáját híven legetlette,
Semmi fáradságát tölők nem kimilte,
A' sok Farkasok közt ugy meg-védelmeszte,
Hogy Christus Nyájának hja egy se lenne.
9. Ezt látván hogy nyelvel, sem penig írással,
Nem lehetne víni ez erősi Dáviddal,
Mert meg-győzné őket az Isten szavával,
Reá támadának álnok Praetrikával.
10. Mint Pétert tömlőczre: kényszeríték menni,
Es csak önnön magát kezdék ott tartani,
Holott beteg ágyban kelle le-szállani,
Önnét az házához betegten vitetni.
11. De még sem nyughaték a' nagy kegyetlenség;
Noha Edes Atyám téged a' beteglég,
Keserveffen gyötör; nem fog semmi mentség,
Szüntelen czitálnak: Oh iszszonyu inség!
12. Azon beteg ágyban mint Saul Dávidot,
El-kivának töllem szerelmes Atyámat,
De meg-izabadítád Isten hű szolgádat,
Nem hagyád meg-látni néki szánt kinokat.
13. Oh tehát Cassai hajlékok sírjaitok,
Ti Pásztorotokért könyvet hullasztatok,
Es ti magatokra setét gyászt vonnyatok,
Mért el le-enyészet edgyik csillagotok.

14. E' vőlet

14. E' volt bizonyára Te lelked Dajkája,
Es a' lelkiekben elő mozdítója,
Még-hótraután-is annak táplálója,
Kit meg-bizonyíthat most a' SION VÁRA,
15. Mivel Nemes harczát gyakran meg-harczolta,
Idvezítő hitit híven meg-tartotta,
Es az ő pályáját serényen futotta,
Adatott ő néki Mennyei korona.
Néhaj bóldog emlékeztű Czeplédi Istvánnak árva Fia,
Czeplédi Pál.

Sion Várát Ekesítő Magyar Rhythmusok.

- H** Addénis mutassam Fiui szerelmem,
Idvezült Atyámhoz igaz kegyeliségem,
Szomorú Linean folyon gyenge versem,
Igy adóságomat hadd én-is fizelsem.
2. Christus Táborában ki jól vitézkedik,
Kinek minden felől baj-vivást nézik,
A' ki mind halálig ellenséggel vivik,
Mondhattyuk nagy bizvást menyben ez vitetik.
3. Szenvedő lelkeket biztató Pál szava,
Lehet ilyenektől halál előtt mondvá,
Már én nemes Harczom meg-vagyon harczolva,
Hittem el-végezve és Pályám meg-futva.
4. Czeplédi Istvánnak élete vitézlég
Vala, csak merődön merő nagy epeség,
Mellyre nem volt elég emberi tehetség,
Hanem jött mennyégből mennyei segítség.
5. Már idvezült Uram el-futotta czéllját,
A' fok ellenséggel csatázott mind vérig,
Hitit meg-tartotta éppen mind a' végig,
Fáradtlági után örvendez mind éltig.
6. Dicsőséges Munka a' Sionnsk Vára,
Mert minket igazgat a' hitnek Utára,
Es az idvességnek igyenes útára,
Azért méltó minden szert tegyen hát arra.
Irta Iffjabbik Kölesérsi Samuel.

A Z

A' SZENT IRASRVL.

*Z igaz Canonicus, s-hitelre méltó,
Sz. irásbéli könyvek, csakezek:*

I.
Fel-tőte
czél,

1. (1) Teremt: (2) Ki-jöv: (3) Levi: (4) Száml: (5)
Törvény summái;
(6) Jof: (7) Bir: (8) Ruth: (9) Samuel: (10)
Királyok könyve-i;
(11) Cronik: (12) Esdras: (13) Nehem: (14) Esth:
Historia-i;
(15) Job: (16) Soltárok: (17) Példák: (18) Pra-
dicans Eneke-i.
2. (19) Esa: (20) Jerem: (21) Ezech: (22) Daniel
szavával;
(23) Hose: (24) Jof: (25) Am: (26) Abdi: (27)
Jon: (28) Miche: (29) Nahum-val;
(30) Habak: (31) Sophon: (32) Agga: (33) Zach:
(34) Malachiáse-val;
(35) Matthe: (36) Márk: (37) Lukács-csal: (38)
János: (39) az Acták-kal.
3. (40) Roma: (41) Corinth: (42) Galatt: (43) Ephes:
(44) Phil: (45) Colossé;
(46) Thessal: (47) Timoth: (48) Titus: (49) Phi-
lemon: (50) Sidók-é;
(51) Jakab: (52) Péter: (53) János: (54) Judás:
(55) Jelenés-é.

A

Idc ne

SION VÁRA. NEM CHRISTUS, AZ APOSTOLOK
Szerzették a' Negyven napi Bőjtöt.

dálta mi nekünk; a' mindennapi Bőjtöt.

Felelet: 1. Kicsoda követhetné Christust, a' negyven napi Bőjtölésben; melly, minden ételnélkül volt? (Crisostomus in Canon. Col. 3.) Megént: Nem kel a' kegyes-
nelius Jansenius in Concord. cap. 15.)

Felelet: 2. Nem is mondotta Christus, hogy kövessük a' negyven nap böjtölésben; hanem, így szól: Tanítványainak: A' mit néktek előttökben adnak, meg-
egyének (Chrysost. Homil. 47. in Matt.) Ha ételre van szükség, az az ételre van.

Felelet: 3. Nem is Martiusban kezdette Christus az ő böjtölését; hanem, Januariusnak hatodik napján (Baronius & ejus Epitomator Bisciola) Kezdgy hát a' Pápisták-is, Januariusban el, az ő negyven napos Bőjtöket. Avagy valiyák-meg; hogy nem követhetjük Christust ebben. Mert: 1. Christus, semmit sem esz, ellenben a' Pápisták, némelly ételt meg-esznek, s' melly ételt meg-vetnek. 2. Christus, csak egy nap böjtölt; a' Pápisták, minden esztendőben. 3. Christus, a' Szent Lélektől vitetett a' puszta-ban, a' böjtölés a' Pápisták, csak a' magok tetszések szerint cselekednek az ő böjtöket.

2. Csel. 27. 9. El-múlt valamár a' Bűjt, s' intő Pálöket. Az említett Bőjtök közül való volt az. (Baronius in larm. libr. 2. de bonis operibus cap. 19.)

Felelet: Az a' Bőjt, nem egyéb volt; hanem meg-éhezés. (Lyranus, Cajetanus, Salmero, Gagnus teste Lorino in h. l. Actor. fol. 363.)

IV. Fel-tölt
cél.

IV. Nem arra való a' Bőjt, hogy az által, bűn-ért Istennek eleget tegyünk; vagy valamit érdemel-
Ugyan-is: Nem a' nemetelben vagyon az igazság; hanem a' nem ebeténnek el-szenvedésében. (c. quod dicit dist

SION VÁRA. NEM ARRA VALÓ A' BŰJT
hogy az által Istennek Bűneinkért eleget tegyünk.

Augustino) Ilmért: Isten kegyelméből nyerhet sz-
lmat, nem a' magad bűntödből. (Jacobus Faber Stapu-
nensis in Canon. Col. 3.) Megént: Nem kel a' kegyes-
get, az ételben, vagy nem ételben helyhez tetni. (Eras-
mus in Enchirid. militis Christiani pag. 63. edit. Arg.)

Nem azt mondgyuk; hogy semmi hasznane lé-
ven a' Bőjtnek; mert: 1. Ha jó végre. 2. Jó
odon él ember véle: Meg-zabolázza a' Bűjt a' testet,
nosz kívánságiban; de, nem arra való, hogy az
al, elég terefsék Istennek.

Mert:

1. Esa. 58. 5. A' vagy ilyené a' Bűjt, mellyet én vá-
lottam; hogy napestig Ember győzörle lelkét? (Gre-
gorius Pastoralis, cura part. 3. Admon. 20. coll. 202.)
haszna hát afféle hoszszas böjtnek, mellyet ember,
ga gondol magának?
2. 1 Tim. 4. 8. A' testnek gyakorlásának, kevés
szna vagyon. Miért kellene hát érdemleni a' Bűjt
al? (Thomas, in h. l.)

SION VARANAK VEGE.

Ditősség az egyedül való Istennek!

Sion Várában esett fogyatkozásoknak meg-jobbitása.

Mivel a Typographiának távol létele miatt, egy s két betűnek, vagy a' Könyvhöz ad
vagy annak el-maradása; vagy pedig edgyik betűnek, másért való rétele;
egy, sem két helyeken eset; mellyeket a' kerefatyén jó tületű szemes Olvasó, el- is ig-
hat; én csak a' derekassabbakban részek ilyen jobbitást:

6. Levelen, ez helyet: Pererius Pápa-is, olv. Pápista-is. lev. 181. ez helyet: Grego-
olv. Georgius. 266-dik lev. ez helyet: Vitus, olv. Vitus. 237dik lev. ez helyet: The-
olv. Theobius. 287-dik lev. ez helyet: Michas, olv. Michá. 322-dik lev. ez helyet: The-
mannus, olvas. Tilemannus. 334-dik lev. ez helyet: vanitassanak, olv. vanitassanak
340-dik lev. ez helyet: keresztelkedendőkre, olv. keresztelkedendőkre. 373-dik lev.
helyet: el-sávozás, olv. el-vátozás. 375-dik lev. ez helyet: Anglica, olv. Angelica.
levelen, ez helyet: Cavinus, olv. Davin. 394-dik levelen, ez helyet: Sato, olvas.
937-dik lev. ez helyet: Pogány, olv. Pogányok. 414-dik lev. ez helyet: Luc. 28. 25.
Matth. 19. 23. 439-dik lev. való NB. nota bene után, olv. ezeket: (Bellar. l. 2. de Missa
487-dik lev. ez helyet: Alsis dorensis, ol. Alsis dorensis. 543-dik-47 l. az effele je-
lyet: olv. A betűt. 545. olv. elméjében. 568. olv. ismételten. 571. olv. igazító.
lin. 30. olv. bizodalom. 575. olv. tartják. A' Numerusokban-is vagy két helyen va-
hiba, u. m. lev. 539. de az értelmes olvasó kis gondal el-igazíthatja. Légy egésze

SION VARANAK
MUTATO TABLAJA.

A' SZENTIRASRVL.

A' Fel-tűt rzélez: Az igaz Canonicus, s' hitelre méltó. Szent I.
írásbéli könyvek öven öten vadtak. Így tanítja ezt, Lyra-
nus Pápista is.
Levél 1.
1. E' Szent könyveknek peng részei, tizen egy százak. 3.
2. Hogy csak ezek legyenek Canonicus könyvek, hét szent írás-
li helyekkel bizonyítatik Toletussal egygút. 3.
3. Az igazság ronto itt, a' Tridentumi Concillium. 4.
Hogy ne legyenek csaltatlan méltóságuk az Esther könyvének II.
utolsó részei, Tannerus Pápistabul bizonyítatik. 4.
1. Négy szarvas ellenkezősek találtatnak, az Esther könyvének
utolsó részeiben 4.
2. Rontya itt ez igazságot Bellarminus. 4.
Hogy a' Baruch írása, ne legyen csaltatlan könyv, Canus Pápi- III.
ával állattatik. 4.
1. Hogy a' Baruch könyve, kétséges könyv legyen; azt, egy nagy
ellenkezés mutatja. Nem-is irator Sidoul. 4.
2. Bellarminus ellenben, Canonicusnak tartja. 5.
A' Daniel földaléki, nem lehetnek Canonicusok. Ugy állattya I V.
Biblia Glossator-is. 5.
1. Ennek három okai vadtak. 5.
2. Bellarminus it ellenben tanít. 5.
A' Tobias írása, nem lehet Canonicus. Azt mondgya Lyranus V;
Pápista is 5.
1. Ennek, hat okai számláltattak elől. 5.
2. Bellarminus euenben, Canonicusnak tartja. 6.
A' Judith könyve sem Canonicus. Ezt mondgyák Lyranus, Tha- VI.
as, s-Caj-tanus, Pápista is. 6.
1. Ennek

A' NEMELLY MAGANOS
JO CSELEKEDETEKRŰL.

- I. **A'** Pápistákul ki-gondolt, bizonyos Canonica s-változhatatlan szokásban ment, Oráknak meg-tartása: nem lehet lelke s-ke vált képpen való része, az Isteni tisztetnek.
Ezeket Nagy Thamas nemigen commendállyá, s-Polydorus Vergilius, Pelagius Pápa találmányának írja. Levél 647
1. Itt a' magyarázás háromba áll, mi javaltságok mi ne javaltságok.
 2. Hét rendbéli abusok nem javaltságnak. 647
 3. Az Igaság állattatik egy Szent-Irásbéli helyből, Coloss. 3. 16. Hieronymus ab Oleastro sanu bizonyosságából. 648
 4. Josephus Angles ellenkezik itt.
 5. Ellen-vevés s-arra való felelet. 648
- II. Nem áll az étköknek válogatásában.
Ezt állattják: Prosper. Anastasius Episcopus, Magarius, gnatus, Martinus Pererius, &c. 649
1. Kettő itt a' Magyarázás.
 2. Az Igaság állattatik kilentz Szent-Irásbéli helyekből.
 3. Rontya itt Bellarminus az igaságot.
 4. Egy ki-fogás s-arra négy feleletek.
 5. Hat Ellen-vevés s-azokra való feleletek. 652
- III. Sem Christus, sem az Apostólok nem szerették a' negyven napos tót, annak okáért nem tellyességgel szükséges a' meg-tartásra: Telephorus Pápa találta. Platina in Vita Teleph. Nem is szerette. Azorius Libr. Instit. Mar.
1. Kettő itt a' magyarázás.
 2. Az Igaság állattatik négy Szent-írásbéli helyekkel.
 3. Itt is Bellarminus rontya az Igaságot.
 4. Két Ellen-vevés s-azokra való feleletek.
- IV. Nem arra való a' Bűn. hogy az által bűnünkért Istennek elegendő tegyünk: valamit érdemlünk.
Ezt bizonyították: Augustin. Jacobus Faber Stapuleosis, Erasmus in Enchiridion. Magyarán is itt egy. 656
1. Az Igaság két Szent-írásbéli helyekkel állattatik.

